

ПРОЄРУЧИЦЯ

Парафіяльний часопис храму Богородиці Проручиці
Української Греко-Католицької Церкви в Естонії

М. ТАЛЛІНН

ВЕРЕСЕНЬ 2017 Р. Б. №8(32)

РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

8-го вересня Христова Церква святкує день народження Матері Божої. День початку нашого спасіння, ось народжується на світ Та, що зітре голову диявола і спасіння принесе роду людському.

*Різдво Твоє, Богородице Діво, * радість звістило всій вселенній, * з Тебе
бо засяяло Сонце правди – Христос Бог наш. * Він, розрушивши клятву, дав
благословення * і, ударемнивши смерть, * дарував нам життя вічне (тропар).*

В Е Р Е С Е Н Ь 2 0 1 7						
ПОНЕДІЛОК	ВІВТОРОК	СЕРЕДА	ЧЕТВЕР	П'ЯТНИЦЯ	СУБОТА	НЕДІЛЯ
				1 Св. Літургія 09:00	2 Хельсінкі Св. Літургія 13:00	3 Неділя 13-та по Зісланні Св. Духа, Свята Літургія 10:00 – Таллін
4 Св. Літургія 09:00	5 Св. Літургія 09:00	6 Св. Літургія 09:00	7 Св. Літургія 09:00	8 РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ Св. Літургія 10:00	9	10 Неділя 14-та по Зісланні Св. Духа, Свята Літургія 10:00 – Таллін 16:00 – Тарту
11 Св. Літургія 09:00	12 Св. Літургія 09:00	13 Св. Літургія 09:00	14 ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО І ЖИВІВЛЯЮЩОГО ХРЕСТА Св. Літургія 10:00	15 Св. Літургія 09:00	16	17 Неділя 15-та по Зісланні Св. Духа, Свята Літургія 10:00 – Таллін
18 Св. Літургія 09:00	19 Св. Літургія 09:00	20 Св. Літургія 09:00	21 Св. Літургія 09:00	22 Св. Літургія 09:00	23	24 Неділя 16-та по Зісланні Св. Духа, Свята Літургія 10:00 – Таллін
25 Св. Літургія 09:00	26 Св. Літургія 09:00	27 Св. Літургія 09:00	28 Св. Літургія 09:00	29 Св. Літургія 09:00	30 13:00 - Тарту катехизація в недільній школі 15:00 - Пильва Свята Літургія	1 ЖОВТНЯ Храмове свято (презник) 10:00

СВЯТІ ТАЇНСТВА

(Використано матеріали: «Як поводитися у храмі; Порадник богомольця» - Львів: Свічадо, 2008)

ТАЇНСТВО ПОКАЯННЯ

Покаяння (інші назви - *сповідь, примирення, навернення*) - це Таїнство, в якому дарується прощення гріхів вчинених після хрещення, тій людині, яка щиро в них кається та визнає їх перед священиком. У Таїнстві Покаяння християнин примирюється з Богом та Церквою, через що знову віднаходить втрачену через гріхи благодать. Прощений і зцілений грішник наново з'єднується з Христом. Він отримує мир та спокій сумління, духовну розраду, а також зодягається силою з висоти для подальшої боротьби з гріхом.

• Як потрібно готуватись до Таїнства Покаяння?

Щоб добре приготуватися до Таїнства Покаяння, християнин має:

- а) усвідомити свої гріхи;
- б) розкаятись у них;
- в) постановити більше їх не повторювати.

А). **Усвідомити свої гріхи.** Бажання сповідатися - це бажання покинути грішне життя. Отож, тепер, коли є намір змінити своє життя, слід критично переглянути свої думки, слова та вчинки, щоб з'ясувати, що саме потрібно змінювати. Для цього потрібно зіставити закон Божий з власним життям, аби побачити, в чому вони розходяться. Щоб нічого не залишилося поза увагою, варто дотримуватися якоїсь послідовності. Можна переглянути всі свої обов'язки щодо Бога, ближнього та самого себе, а потім під цим кутом зору оцінити своє життя. Або ж можна переглянути одну за одною десять Божих заповідей та блаженства, оцінивши, чи відповідає їм наше життя. Також варто скористатися деякими оповідями із Нового Завіту, в яких описано дух християнського життя, а саме: 5-7 глави Євангелія від Матея, в яких Спаситель розповідає про закон християнського життя; 12-15 глави Послання до римлян, 4-6 глави Послання до ефесян, у яких апостол Павло коротко описує діла, до яких зобов'язаний християнин. Унаслідок такого перегляду власного життя виявимо багато недобрих учинків, слів, думок, почуттів та бажань, яких слід уникати, а також багато добрих справ, які ми не вчинили. Слід пам'ятати, що іспит сумління може бути безрезультатним, якщо християнин аналізує свої вчинки поверхнево.

Б). **Розкаятися за скоєне.** Пізнавши свою гріховність, потрібно розбудити в собі почуття щирого жалю за кожен вчинений гріх. Часто непросто щиро розкаятися, оскільки людська природа постійно вишукує собі різні виправдання: «Я вчинив це через свою неміч, темперамент, через збіг обставин, під впливом». Не варто прислухатись до цих нашіптувань, тому що згоди на гріх ніхто ніколи не може домогтися - це завжди справа людської волі. Тільки-но людина у своєму серці визнає, що в усіх вчинених гріхах винна вона сама, у ній почне народжуватися почуття розкаяння. Це той момент, коли каяника інколи може охопити розпач. Мета цього почуття жалю не в тому, щоб довести людину до розпачу, а щоб через знищення старого, збудувати нове.

В). **Постанова виправитись.** Цим новим є надія на те, що все ще можна

виправити. Здавалось би, що від почуття жалю за гріхи - пряма дорога до обіцянки перемінитись. Однак той, хто дає таку обіцянку, має бути впевнений у двох речах: по-перше, що його гріхи можуть бути прощені, по-друге, що він може отримати силу виконати обіцянку. Отож, перш ніж давати обіцянку, людина має воскресити в

собі віру в те, що гріхи усіх людей, а отже і її, прибиті до хреста смертю Спасителя. Далі потрібно розбудити у собі міцну впевненість, що у Таїнствах Покаяння та Євхаристії, їй буде дана сила для виконання обіцянки навернутися. Ця впевненість зродить у людині готовність з Божою поміччю працювати над своїм внутрішнім наверненням.

• **У яких випадках священник може не дати розрішення під час Таїнства Покаяння?**

Існують гріхи, розрішати від яких має право лише вища церковна влада. Порядок розрішення у таких випадках визначено церковними законами. Оскільки метою сповіді є визнання власних гріхів, покаяння і відвернення від грішної поведінки, то священник може не дати розрішення, якщо людина не шкодує за вчинені гріхи, вважає, що вчинила правильно, і не бажає виправлятися. Якщо особа живе у цивільному подружжі, не маючи церковного шлюбу, то також не може отримати розрішення, поки не врегулює свій подружній статус відповідно до церковних норм. Буває й так, що один з подругів не хоче приймати Таїнство Шлюбу, й це спричинює кривду іншій стороні, яка не має змоги сповідатися та причащатися.

Якщо ви опинились у такій ситуації, то зверніться до свого пароха або єпископа. У таких випадках єпископ може «оздоровити подружжя в корені», після чого ваш шлюб відповідатиме церковним приписам. Відтоді така особа зможе приступати до Таїнства Покаяння та Євхаристії. Якщо каяник прийшов сповідатись у стані алкогольного сп'яніння.

• **Як діяти в ситуації, коли немає жодної можливості отримати прощення гріхів у Таїнстві Покаяння?**

Якщо немає священника, який би міг вислухати сповідь, можемо збудити у собі почуття глибокої душевної скрухи, зробити іспит сумління, розкаятися у своїх гріхах та постановити їх більше не повторювати. А в невідкладному випадку (якщо є загроза смерті) треба пережити в серці глибокий жаль за свої провини і перепросити Бога, віддаючи себе вповні в Його руки, як люблячому і милосердному Отцеві. Також слід постановити при найближчій нагоді висповідати свої гріхи духовному отцеві.

• **Як відбувається сповідь?**

Прийшовши сповідатись, робимо знак хреста і вітаємо отця-сповідника словами:

Слава Ісусу Христу! Останній раз я сповідався [і тут кажемо, коли];

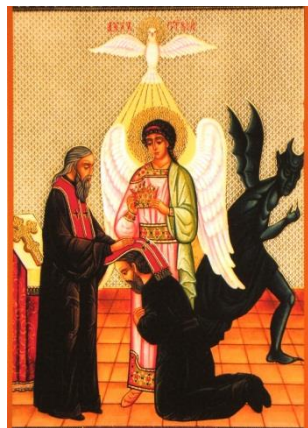
я зневажив Бога такими гріхами... Перелічуємо гріхи, так як їх собі пригадали в іспиті сумління.

Відтак кажемо: Жалую з цілого серця, що я своїми гріхами зневажив Бога. Священик повчає і накладає покуту. Відтак подає розрішення [спеціальна молитва священника], а ми, хрестичись тричі, молимося: Боже, милостивий будь мені, грішному(ій). Боже, очисти мої гріхи і помилуй мене. Без числа нагрішив(ла) я, Господи прости мені.

Коли священник уже дав розрішення, робимо знак хреста і, подякувавши, відходимо та відбуваємо завдану покуту.

• **В яких гріхах потрібно каятись на сповіді: в тих, які були здійснені протягом усього життя, чи в тих, які були здійснені від часу останньої сповіді?**

Християнин, який приступає до сповіді, має приносити покаєння за ті гріхи, які вчинив від часу останньої сповіді. Якщо людина продовжує відчувати сильні докори сумління за якийсь гріх (як правило, тяжкий), то може про це сказати сповідникові ще раз, щоб отримати від нього духовну раду. Однак до такої практики вдаються у виняткових випадках. Коли людина готується до переходу у вічне життя і приступає до останньої сповіді у своєму житті, можна визнати гріхи, вчинені протягом усього життя.

• Яким чином відбувається сповідь німих, глухонімих або людей, які внаслідок якихось обставин втратили дар мови, але є при свідомості?

Якщо німий або той, хто внаслідок якихось обставин втратив дар мови, але є свідомий, збирається сповідатися за звичайних обставин (тобто заздалегідь не повідомляє про це священика), то нехай удома запише свої гріхи на аркуші, який на сповіді покаже священику. Якщо ж людина позбавлена також слуху, то їй слід узяти зі собою ручку та ще один аркуш, на якому священик міг би їй написати духовні поради, покуту або ж поставити запитання, які вважатиме за необхідне. Якщо німа людина перебуває у небезпеці смерті, але притомна, то священик зачитує їй перелік гріхів, на що та відповідає ствердним або заперечним жестом (жести можуть бути різними: биття у груди, кивок головою - усе залежить від стану хворого).

• Чи можна сповідати хворого, який утратив свідомість?

Сповідь - це особистий акт покаяння, тому, якщо особа непритомна, то сповідь відбутися не може. Однак існує практика читання над хворим, який утратив свідомість молитви розрішення, коли відомо, що він є християнином і можна припускати, що бажав покаятися.

Чи можна причащатися, коли забув висловити гріх під час сповіді?

Якщо людина ненавмисно забула сказати якийсь незначний гріх, то може причащатися. Однак на наступній сповіді мусить обов'язково про це повідомити священика. Забути про тяжкий гріх під час сповіді важко, оскільки такі гріхи, як правило, пам'ятають досить добре. Щоб уникнути таких випадків, на початку сповіді слід розповідати спершу тяжкі гріхи, а потім легкі.

Якщо людина свідомо скрила гріх під час сповіді, вона вчинила ще більший гріх – святотатства, тобто намагання обманути Всезнаючого Бога, який знає усі тайни людини, в такому разі не можна причащатися.

*У кожного святого - є минуле.
У кожного грішника - є майбутнє.*

Оскар Уайльд

• Як часто треба сповідатися?

Частота сповіді - індивідуальна справа, однак добре, коли християнин сповідається щомісячно або не менше як 4 рази на рік, наприклад, під час чотирьох церковних постів: Великого, Петрівського, Успенського та Різдвяного. Кожного християнина Церква зобов'язує до мінімальної норми: сповідатися принаймні раз на рік. Обов'язково сповідаємося тоді, коли скоїмо важкий гріх.

• **Що робити, якщо ви випадково почули чужу сповідь?** Інколи трапляються випадки, коли людина може почути чужу сповідь. Якщо це трапилось ненавмисно, то слід знати, що у цьому випадку людина зобов'язана зберігати у таємниці те, що почула. Все-таки слід остерігатись таких випадків і не підходити надто близько до місця, де хтось сповідається.

• **Чи може священник якимось чином використати інформацію, яку почув на сповіді?**

Священик у жодному випадку не може використовувати інформацію, почуту на сповіді. Він зобов'язаний зберігати все, що почув на сповіді, у суворій таємниці навіть якщо це становить небезпеку для нього.

• **Що робити, коли людину змушують сповідатись проти її волі?**

Сповідь є добровільним вибором людини і до неї не можна змушувати, оскільки це заперечує саму суть цього Таїнства. Якщо за якихось обставин людину змушують сповідатись, їй слід повідомити про це священника.

• **Чи потрібно детально розповідати про вчинені гріхи?**

Детально слід розповідати лише про тяжкі гріхи (час, місце, за яких обставин, які наслідки тощо). Стосовно інших гріхів - досить обмежитись лише їх переліком. Тим не менше, не варто вживати на сповіді загальних фраз, як наприклад: *«грішний у всьому»*, *«багато нагрішив»* тощо.

• **Чи можуть сповідатись душевнохворі або розумово неповносправні?**

Можливість сповіді таких людей залежить від того, до якої міри вони усвідомлюють власні вчинки і чи є в них ознаки покаяння та бажання приступати до сповіді. Якщо у людини спостерігається значна розумова неповноправність, то таку особу Церква трактує як дитину і дозволяє причащатися без сповіді.

• **У скільки років дитина має сповідатися вперше?**

Щодо віку, з якого мають сповідатися діти, існували різні погляди і звичаї. У нас, як правило, дітей приводять до сповіді у 6-9 років. Готовність до Таїнства залежить не стільки від віку, як від психологічного розвитку дитини. З церковних приписів довідуємося, що: *«кожний вірний, що досягнув віку розсудливості, повинен сповідатися...»*. Батькам слід подбати про те, щоб дитина пройшла належну підготовку до сповіді у катехитичній школі, які діють при храмах.

• **Хто може сповідати?** Христос довірив цю місію своїм апостолам, і їхні наступники - єпископи і помічники єпископів - священники продовжують це служіння, маючи владу прощати всі гріхи «в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа». Тому сповідати можуть лише єпископи та священники.

• **Які гріхи є «важкими», а які «легкими»?**

Важкими гріхами найперше є ті гріхи, які вчинені свідомо і добровільно у важкій матерії, тобто завдають душі людини великої шкоди, остаточно позбавляючи її Божої благодаті (наприклад, убивство, крадіж, подружня зрада, дошлюбне статеве життя, побиття іншої людини, наклепи, тощо). Важкі гріхи, як правило, завдають шкоди не лише людині, яка їх вчинила, але й іншим людям.

Слід пам'ятати, що класифікація гріхів на «важкі» та «легкі» є досить умовною, позаяк кожен найменший гріх з часом може призвести до важкого гріха. Як правило, з легкими гріхами (а це, наприклад, похитливі думки, брехня, дрібні сварки, заздрість, обмови, тощо) набагато складніше боротись, ніж із важкими. Тому їх не слід легковажити, а приділяти їм належну увагу як у повсякденному житті, так під час приготування до Таїнства Покаяння.

*"Дай мені, добрий Господи,
сердечне бажання бути з
Тобою: не тому, щоб
уникнути нещастя цього
лихого світу, терпінь
чистилища чи заради
радощів неба, але з правдивої
любові до Тебе"*

Святий Томас Мор

• **Чи може священник на сповіді ставити питання «інтимного» характеру?**

Норми християнського життя стосуються усіх сфер без винятку, тому слід сповідатися із грішних вчинків, які стосуються також «інтимної» сфери. Під час сповіді священник може поставити каяникові з'ясувальні запитання, які людина може розцінювати як втручання в «інтимну» сферу. Щоб уникнути таких ситуацій, варто бути щирим при виявленні своїх гріхів. Сповідник починає ставити питання тоді, коли людина намагається відбутись загальними фразами. Це священник робить задля добра самої ж людини, бо нерідко дехто достеменно не знає, що є гріхом, а що ні.

• **Чи можна сповідатись у священників, які належать до Церкви (УПЦ КП, УПЦ МП, УАПЦ), яка не є у сопричасті з Католицькою Церквою?**

У священників інших християнських конфесій, які не перебувають у єдності з Католицькою Церквою, можна сповідатися лише у виняткових випадках, коли немає жодних можливостей висповідатись у греко-католицького або римо-католицького священника. Окрім того, слід повідомити священника, до якого ви прийшли сповідатися, про те, що ви належите до УГКЦ.

ПРИТЧА

Одного разу мале ягня побачило діру у загорожі, через яку могло пролізти тільки воно. Не довго думаючи, вистригнуло і опинилося на волі. Радості не було меж: ягня підстрибувало, співало, глибоко вдихало повітря, вказуючи, що вдихає свободу. “Яке гарне відчуття бути вільним!” – так сказавши, воно побігло у незнаний край і зникло у далині.

Поволі день схилявся до заходу, наставала темрява, приходила ніч і глибока темінь, нічого не було видно. У цій темряві воно на нещастя заплуталось у тернині і після багатьох намагань не змогло визволитись. Враз із цим прийшло почуття страху і потреба опіки. В одну мить, десь зовсім недалеко, ягня відчуло якесь гарчання і важкий, лякаючий подих. Промінь світла, що відходило від місяця, стрімко прорізав цю темряву і вже стало видно якусь постать із страшними обрисами, зеленими очима і виблискуючими зубами.

“Небезпека!” – усвідомило ягнятко і почало намагатись утікати що було сил, але все намарно. Воно здійняло крик помочі і благало про допомогу. Непебезпека насувалась все ближче і ближче. Прийшла думка про кінець свободи, більше того, вже наблизився кінець життя.

На превеликий подив “небезпека” враз відступила, а натомість ягня відчуло чийсь міцні, але ніжні руки, що взяли і пригорнули міцно до теплих грудей. Це був пастир, його кликали “Добрим Пастирем”. Він нічого не питає, не домагався пояснень, не сварив, лише міцно притиснув до грудей, передаючи тепло, враз із ним також почуття безпеки і спокою.

Незабаром були в дома. Пастир положив спляче, втомлене ягня у стайні, а сам далі сів біля вогню на сторожі.

Наступного ранку усі просили, щоб Добрий Пастир залатав дірку у загорожі, але на превеликий подив усіх він цього не зробив.

Багато потім наближувалось до діри, багато заглядало крізь діру, щоб побачити щось інше, а може вдихнути іншого повітря? Ягня дивилось на них і не відповідало нічого, от лишень час від часу дивилось на свого Доброго пастиря, бажаючи переконатися, що воно біля нього.

Незабаром вони всі вийдуть із кошари і будуть поза огорожею, будуть на свободі. Та все ж будуть почуватися у безпеці, дивлячись час від часу за пастирем і переконуючись, що є близько нього.

Любов не полонить – вона завжди залишає можливість вибору. А якщо і ставить якусь загорожу, то для того, щоб вберегти і захоронити від небезпеки.

ЛІТНІ КАНІКУЛИ З БОГОМ

З 26 по 30 червня 2017 р. Б. Пасторально-міграційний відділ Української Греко-Католицької Церкви провів у Латвії літній табір для дітей українців, які мешкають в країнах Балтії.

Щоденна програма розпочиналася зарядкою, молитвою, продовжувалася цілим комплексом ігор, занять та змагань.

Місцем проведення літнього християнського табору «Тавор» для дітей українців з Естонії та Латвії став комплекс «Gošivs», розташований в 50 км від Риги.

Ці дні стали чудовою нагодою познайомити та об'єднати молодь, як майбутнє нашої Церкви у країнах Балтії.

Християнський табір провели та організували 4 аніматори з України, священники о. Роман Сапужак (Латвія) та о. Олег Поп'юк (Естонія).

ОГОЛОШЕННЯ

10-12 листопада відбудеться поїздка до м. Вільнюс, Литва.

У програмі заплановано: участь у спільній молитві з нагоди цьогорічного святкування 400-ліття Василянського Чину, яку очолить Глава УГКЦ, Блаженніший Святослав, спільна зустріч громад та екскурсія по місту.

Привітання з днем народження

Щиро вітаємо наших прихожан, які святкують свій день народження у вересні: Анна Король (01.09), Анастасія Гартованець (01.09), Любов Дубровська (02.09), Андрій Кіс (04.09), Грам'як Володимир (05.09), Богдан Лютюк (09.09), Грам'як Людмила (12.09), Грам'як Олександр (17.09), Василь Юртин (18.09), Мирослава Бучко (27.09), Віра Коник (27.09).

Многих та Богом благословених літ!

*Видавець: Храм Богородиці Троєручці, УГКЦ. Відповідальний: о. Олег Поп'юк.
Часопис видається на правах внутрішнього розповсюдження. Редакція не несе
відповідальності за точність фактів, власних імен, цифр та інших даних.
Адреса: Laboratooriumi 22, Tallinn 10133 Тел: +372 583 52 562;
e-mail: oleg.popiuk@gmail.com; www.ugcc.ee*

